

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiati her yerde 15 kuruş
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara , 3 Kânunsani . 1929

Sayı: 110

Yenisenenin neş'e ve sürur intibalarını arayan gözler en acı bir matemle karşılaştı: Maarif Vekili-miz Mustafa Necati Beyin ölümü... Millî mücadele tarihinin şeref dolu sayfalarında ateşli ve samimi vatanperver Necati B. Türkiyenin irfan sahasında da yükselmesine hayatını vakfetmişti. Necati B. em-sâlsiz bir idare adamı olmaktan fazla gençliğe azim ve feragat nümunesi olmuştur. Nihayet en büyük eserlerinden biri olan Millet Mekteplerinin açıldığı gün ölümüyle yüzbinlerce mektepli yavrularını ağlattı. Hayat kıymetli babasını kaybetmiş olmaktan mütevellit elemelerini ifade edemiyor.

1929 Senesine Girerken

Bu satırlar yazılırken, 1928 senesi mazi olmağa hazırlanıyor. İmparatorluk devirlerinde tahayül bile edilemeyen bir huzur ve vıkar içinde bu seneyi geçiren Cümhuriyet hükûmeti vatan-daşları, gelecek seneye çok emin bir nazarla bakıyorlar. 1928 senesi, millî mücadelenin başlangıcından beri yaşadığımız şan ve şeref dağında bile bir muazzam şahika oldu. Dünyanın okuyup yazması en geri milletleri arasında ankastin bırakılmış olan Türk milleti, 1929 senesine girerken, vaktiyle başdan başa mezaristan olan memleketini başdan başa bir dersane olarak görüyor. İçimizde ve dışımızdaki bütün bir husumet cihanına karşı ayaklanan ve ayaklandıran ulu Gaziyi, cehalete karşı açılan bu yeni ve muazzam cidalin başında buluyoruz. Hayır, böyle de değil: vaktiyle nasıl Samsuna yapıyınız gittiyse ve bu tek adam milletin gözüne nasıl bir ordu gibi göründüyse, bu yeni cidalde de onun sihirli varlığını aynı derecede müessir gördük ve davanın haklılığı içinde aynı imanı duyduk. Gazinin yer yer memleketi dolaşarak kendi eliyle halka ders okutmasının hatırası, gelecek nesillerin hafızasında en büyük harp zaferleriyle beraber, ve aynı minnet ve hayranlık duygularıyla muhat olarak yaşayacaktır.

Gazinin yaptığı bu yeni büyük inkılapla Maarif siyasetimiz bu sene içinde en güç ve en hayatî maarif mes'elesini kö-

künden hallederek, bütün bir milleti tek mil bir ömür mukabilinde dilini doğru okuyup yazamamak felâketinden kurtardığı gibi, memleketin iktisadî ve malî hayatını gelecek sene kat'î salaha mazhar kılabilmek için lâzım gelen esasları da, bu sene içinde İsmet paşa hükûmeti hazırlamış bulunuyor. Nefsine kasdetmeğe kalkan her şeyi yenmiş bir Türk milletine, bu sene Anadolunun bir kısmında, ve kuraklık suretinde, tabiat da düşmanlık etti. Fakat Âli iktisat meclisini tesis etmiş olduğu gibi bir «Devlet bankası» vücade getirmeği ve bu sayede paramızın tespiti kıymetini kararlaştırmış olan ve bütün Nafia umuruna her gün artan bir itina gösteren Hükûmetin, vaziyeti maliyemizi 1929 senesi zarfında hiç bir zaman müyesser olmamış bir inkişafa mazhar edeceğinde tereddüt edilmez.

Bütçenin daima tahminden fazla varidatla tahakkuku, bu bütçede Mearif, Nafia, ve Sıhhiye gibi, eski devirlerin zalimane ihmal ettikleri hayatî işlere git-tikçe mühim meblağlar hasrı, istikraz akti hiç bir def'a hatıra gelmeksizin devletin bütün malî taahhüdatını günü gününe eda etmesi ve kuponlar mes'e-sinde gösterilen emsalsiz dürüst-lük, bu hususta 'kâfi, kat'î bir teminattır. Çok yüklü senelerin, gençliklerinin ateş ve heyecan-larını, bütün ömrü siyasileri baş sallamakla geçen eski ihtiyar paşalara nasip olmamış bir tec-rübe ile birleştirdiği Cümhuriyet ricali, 1929 senesini ufuklarında

hiç bir tehlike görünmeyen bir sulh ve sükûn içinde çalışmakla geçireceklerdir.

Ve bu sulh ve sükûnu temin eden kuvvetli ve vatan için bin canı bulunsa vermeğe her an razı olan Türk ordusunu, takdis bir vazifedir. Bu ordunun kudretine olduğu kadar da gayelerinin açıklığına ve temizliğine güvenen haricî siyasetimiz ise, kimseye taarruz etmemek ve kimsenin taarruzuna da fırsat ve imkân vermemek düsturiyle ifade olunabilir. Fransa ile Suriye hududunun tespitinde ve Yunanistan ile muallâktaki mübadele mes'elelerinin hallinde, gene bu düsturun ve ancak bu düsturun hakim bulunacağından mutmainiz. Kuvvetli ve genç İtalya ile diğer devletlerin uzattıkları dostluk eline derhal ve hararetle elimizin uzanması da, gene aynı maksat ve emelle olmuştur. Türkiyenin haricî vaziyetinden bahseder ve İtalya Hariciye müsteşarının Mr. Mussolini namına bu defa vaki olan ziyaretini söylerken, bu yaz Ankaraya gelmiş olan dost ve kardeş Efganın azimli Kral ve Kraliçesinin ziyaretlerini hatırlamamak gayri mümkündür. Hükûmdarlığa boş tantanalar için değil, milletini seadet ve terakkiye götürmek için bir vasıta telekkı eden bu devlet reisine, istiklâlini kazandığı mülkünde tatbik edeceği islâhatta, her maniayı devirerek muvaffakiyet temenni ederiz.

Kendi etrafımızdan nazarlarımızı daha uzaklara çevirirsek, Ren işgali, Almanyanın borçları,

Avusturyanın Almanyaya iltihakı tasavvurları, Litvanya ve Lehistan ihtilâfı, Rumanya ve Macaristan nizamı, Balkan ırk ve hükümetleri arasındaki rekabetler, İtalya ile Fransa arasındaki geçimsizlik sebepleri, teslihatı berriye ve inşaatı bahriyenin tahdidi gibi muazzam mes'lelerin hiç birinin daha halledilememiş olduklarını görürüz. Fakat, 1918 senesinin dünyaya getirmiş olduğu cılız bir sulh yavrusu, o kadar ciddî ihtimamlarla büyütülüyor ki, bütün bu ateşli mes'lelerin hiç birinden de harp ateşi çıkmamasına bu on senenin bin bir dava ve kavga esnasında imkân hasıl

olmuştur. ve binaenaleyh nikbin olmak hakkı kazanılmıştır. Hükûmetimizin iştirakını kabul ettiği Kellok (g) misakını da, insaniyetin daimî bir sulha olan mutlak iştihakına bir vesika saymalıyız. Bolivya ile Paragvay gibi Avrupadan ne kadar uzak ve ehemmiyetsiz iki devlet arasında bu son günlerde harp ihtimalleri zuhur eder etmez, bütün dünyanın göstermiş olduğu müfrit hassasiyet ve alâka, ve davanın harpsiz halli için sarfedilmiş gayretler, sulh fikirlerinin her tarafta ne büyük bir yer kazanmış olduğunu pek kuvvetli bir tarzda göstermiştir.

Dünyanın en büyük kumandanı başında bulunan Türk milleti, bu cihan sulhunun en hararetli bir taraftarı ve hadimidir. Ve o büyük kumandan, düşmanlarından kurtardığı memleketini şimdi de cehaletten halas ederek dünyanın en canlı ve en bahtiyar bir ülkesi kılmağa aynı azim ve imanla çalışırken, hayat için çıkan ve ismine de Hayat diyen bu mecmuanın sütunlarında, bu yeni zaferinin de pek yakın olduğuna imanımı söylemekle, haykırmakla bahtiyarım.

NAHİT SİRRI

YIL BAŞI

Perdeden tahtalara düşünce bir örümcek,
Beklenmeyen bir yolcu gibi sessiz girecek
Odama yarı açık kapıdan, bir gün akşam.

Duman, duman yanınca sokak feneri camda,
Gazeteyle örtülü üç ayaklı masamda
Yükselecek çarmlı benzeyen sıska bir çam.

* *

Ne zarar gönlüm gibi geniş deyilse yerim;
Gelecek akın, akın bütün misafirlerim:
Kapım dolacak şehrin buz tutan rüzgâriyle

Bir mumya eli gibi yakacağım beş mumu;
Yıl başı ağacımın sırtan her boğumu
Süslenecek sararmış mektup parçalarıyla.

* *

Sekiz pençeresiyle yanarak alcv, alev,
Duvarlarıma başlar aksettiren karşı ev
Piyano seslerini pençereme atacak.

Sokaktan geçenleri odamdan işittikçe,
Ağrı gibi dınecek yalnızlığım bu gece;
Anne! bu mel'un şehir oğlunu şımartacak!

Dijon: 6 — 12 — 1929

SABRİ ESAT

Alevden Mısralar

V

Üçyüz atlı gelirken hazırlanan düğüne
Eteğine ulaştım ben sürüne sürüne.
Döktün sırma saçını gül yüzünün üstüne:
Gördüm seni alevden bir kafes arkasından.

* *

Yarın sensiz köyde her ceylan bakışlı dilber
Dağdan dağa akseden yanık bir türkü söyler.
At üstünde gelini alır gider efeler,
Karlı dağda bir yiğit ağlıyorken yasından.

* *

Sen düşerken dizine, sana nışanlı gencin
Ben dönerim köyünden seni görmemek için,
Nasıl mahzun dönerse susamış bir güvercin
Kurumuş bir çeşmenin parçalanmış tasından.

* *

Madem kalbimde bir sen varsın bir de kederim
Yerini her alanı boğacaktır içirim:
Sen giderken göğsüme sapladığım hançerim,
Pas tutarak kanımla çürüyecek pasından..

VASFİ MAHİR